

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Pardubice

Inspekční zpráva

**Mateřská škola Opatovice nad Labem, Ke Hřišti 163,
okres Pardubice**

Adresa: Ke Hřišti 163, 533 45 Opatovice nad Labem

Identifikátor zařízení: 600 096 033

Zřizovatel: Obec Opatovice nad Labem

Adresa obecního úřadu: Pardubická 160, 533 45 Opatovice nad Labem

Školský úřad Za Pasáží 657, 530 02 Pardubice

Termín konání orientační inspekce: 10. - 11. květen 2000

Čj.	102 166/2000-1400
Signatura	oj2at113

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola je dvoutřídní s celodenním provozem. Hospitace byla provedena v I. třídě, kde je zapsáno 23 dětí převážně ve věku 4 - 5 let s výraznou převahou děvčat. Ředitelka byla od měsíce října 1999 do dubna 2000 v pracovní neschopnosti.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Plánování a příprava vzdělávací činnosti

Vzdělávací činnost MŠ vychází z „Programu výchovné práce pro jesle a MŠ“ vydaného MŠ ČR pod čj. 33 483/83-201. Jeho modifikace je dána „Koncepcí rozvoje školy“.

Řízené činnosti

Základní pravidla pro plánování pedagogické práce jsou popsána v koncepci. Školní rok je rozdělený na týdny a ke každému je přiřazeno jedno téma, které je buď uvedeno mottem z literárního textu nebo vychází z úkolů z rozvoje poznání. Téma jsou následně rozpracována na každý den do řízených a spontánních činností. Podle zápisů v třídní knize je každému tématu věnován 1 týden bez ohledu na jeho rozsah.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti jsou plánovány na každý den ve formě nabídky, jejímž obsahem je výtvarná nebo pracovní činnost související s námětem týdne.

Plánování tak, aby bylo dosaženo obsahové kontinuity a logické návaznosti se daří v případě témat, která se zabývají periodickými změnami v přírodě. U ostatních témat je požadavek na přirozené souvislosti opomíjen.

Podmínky vzdělávací činnosti

MŠ je umístěna v budově postavené k tomuto účelu. Objekt je v dobrém technickém stavu, průběžně udržovaný. V souvislosti s probíhajícími stavebními úpravami v sousedství MŠ je část zahrady neoplocená a má nevhodný povrch. Zařízení zahrady umožňuje omezený rozsah rekreačních a relaxačních činností. Jedním z úkolů v ročním plánu je doplnit její vybavení.

Prostory MŠ svojí velikostí jsou zcela vyhovující pro stávající počet dětí. Možnosti členění třídy jsou podmíněny vnitřní architekturou - jsou sice vytvořeny některé hrací koutky, ale chybí zde zázemí pro soukromí dětí, kde by nebyly pod neustálým přímým pedagogickým dozorem. Stávající uspořádání třídy nedovoluje ponechat větší stavby ze spontánních her, musí se zbourat a uklidit.

Materiálové vybavenosti je věnována náležitá pozornost, hračky a učební pomůcky jsou průběžně doplňované - velice kvalitní je zastoupení didaktických pomůcek, dětské literatury, konstruktivních stavebnic. Obsah učitelské knihovny je inovovaný o nové odborné publikace, poskytuje dostatečné možnosti pro získání a doplnění odborných vědomostí.

Ve všech prostorách MŠ je čisto, pořádek. Pitný režim je zavedený, je zajištěna pravidelná výměna ložního prádla a ručníků. Vzhledem k tomu, že lehátka se musí hned po odpočinku skládat, tak není umožněno větrání pyžam. Je technicky nenáročné tento, z hlediska hygieny negativní fakt, odstranit. Pravidla pro režim dne jsou dána v koncepci MŠ - říkají, že pevně je stanovena pouze doba jídla a odpočinku. V reálné situaci byl v době inspekce režim dne

rozdělený do pevných organizačních forem. V průběhu celého dne byl poměr mezi spontánními a řízenými činnostmi vyvážený.

Organizace, formy a metody vzdělávací činnosti

V pedagogického procesu byly jednotlivé organizační celky prováděny s celou skupinou dětí.

Spontánní činnosti

Organizace byla nenásilná, děti měly možnost svobodně se rozhodnout pro hru podle vlastního zájmu, nebo využít nabídky učitelky a dokončit výrobek z pracovní činnosti z předchozího dne. Hry probíhaly buď individuálně nebo v menších skupinách - učitelka je respektovala, vhodně podporovala vznik pozitivních vztahů mezi dětmi. Děvčata využívala k námětové hře i hračky, které jsou spojovány spíše s chlapci, učitelka toto přijímala zcela přirozeně a poskytovala jim další potřebné pomůcky. Děti používaly celý prostor třídy a všechny volně dostupné hračky a učební pomůcky.

Řízené činnosti

Obsahem řízených činností byla činnost pohybová, literární spolu s poznávací.

Pohybová činnost byla zaměřená na zdravotní účinek, metodická řada cviků byla odborně sestavená a respektovala fyziologii dítěte předškolního věku.

V úvodu literárně-poznávací činnosti se použitá metoda opírala o smyslové vnímání dětí, vyvolávala pozitivní city. Zvolenou formou byly děti vedeny k uvědomování si, že daný jev je možné posuzovat z hlediska racionálního i emocionálního. Statická organizace byla ve vhodný okamžik střídána s relaxačním pohybem.

Sebeobslužné činnosti

Při přechodu z jedné činnosti do druhé byly děti nepřiměřeně organizovány, běžné hygienické úkony musely vykonávat kolektivně bez ohledu na jejich osobní potřebu. Děti byly pod neustálým dozorem, nebyl jim poskytnutý prostor pro sebevýchovu a potřebná míra důvěry. Tímto postojem učitelky se z dětí stal pasivní subjekt pedagogického procesu.

Systematicky jsou s dětmi prováděny grafické cviky podle předem připravené metodické řady. Je vedena evidence kdy a jaký cvik dítě provádělo, čímž je zajištěna posloupnost.

MŠ nabízí zájmovou činnost v oblasti výuky hry na zobcovou flétnu a výuku němčiny. Obě zájmové činnosti jsou prováděny 1x týdně v době přímé výchovné činnosti a v rozpisu služeb je vytvořený potřebný prostor pro jejich realizaci.

Přínosnou formou je spolupráce MŠ s místní lidovou knihovnou, která spočívá v tom, že knihovna zapůjčí MŠ vždy na měsíc určitý počet titulů dětské literatury. Děti mají vlastní průkazky, mohou si vybrat knížku, která je zaujme a půjčit si jí domů.

Motivace a hodnocení

V průběhu celého pedagogického procesu převládalo pozitivní hodnocení. Pouze při změnách organizačních forem byly podceňovány schopnosti a dovednosti dětí.

Spontánní činnosti

V případě nerozhodnosti dětí či při déle trvající pasivitě učitelka děti účelně stimulovala nabídkou. Dílčí konflikty, drobné negativní individuální projevy řešila vysvětlováním, příkladem z praktické zkušenosti dětí. Vedle je k tomu, aby samy dokázaly posoudit, co je správné a co ne.

Řízené činnosti

Děti nebyly motivovány k účasti na řízených činnostech, ta se automaticky předpokládala. Motivace byla zaměřená na udržení soustředěnosti při účasti povinné. Zvolené metody, organizace děti upoutaly, nebyly zaznamenány projevy nekázně, které by pramenily z nečinnosti.

Interakce a komunikace

Spontánní činnosti

Učitelka dětem na jejich přání poskytovala radu a možnosti řešení situace, ale v konečném důsledku respektovala rozhodnutí dětí. Děti bezprostředně sdělovaly své zážitky, aktivně se účastnily rozhovorů nad knížkami. Učitelka se vyjadřovala zřetelně, její mluvní projev dával kvalitní příklad pro rozvoj jazykových dovedností dětí. V případě nesprávného gramatického vyjadřování je nenásilně opravovala. Bylo vytvořeno stimulující komunikační prostředí.

Řízené činnosti

V případě pohybových činností učitelka srozumitelně vysvětlovala pravidla hry, děti měly částečnou možnost podílet se na obsahu činností. Při literárně-poznávací obsah mluvního projevu děti zaujal, pozorně naslouchaly. V dílčím případě byly zvolené otázky náročné na schopnost dětí se k danému jevu vyjádřit. Celkově byl verbální projev dětí a učitelky vyvážený.

Sebeobslužné činnosti

Při přechodu z jedné organizační formy do druhé učitelka používala povely, které byly vzhledem k věku dětí obsahově nesmyslné a zcela zbytečné. Některé z nich vlastně předjímal, že by se mohly vyskytnout určité negativní projevy, a tak byly preventivně použity. V době dopolední svačiny byly děti vedeny k naprosté absenci mluvního projevu.

Některé negativní jevy v pedagogickém procesu (např. motivace k účasti na řízených činnostech, poskytování důvěry a prostoru pro sebekázeň, podpora samostatnosti) jsou v rozporu s úkoly danými v koncepci MŠ. Styl pedagogického působení byl výrazně odlišný v jednotlivých organizačních formách.

Plánování spontánních činností má velmi dobrou úroveň, řízených úroveň dobrou.

Materiálové a personální podmínky jsou velmi dobré, psychohygienické, především při sebeobslužných činnostech, dobré.

Organizace, formy a metody měly při spontánních a řízených činnostech velmi dobrou úroveň, u sebeobslužných ještě vyhovující.

Motivace a hodnocení dosahovaly u spontánních činností velmi dobré úrovně, u řízených a sebeobslužných dobré.

Interakce a komunikace měly při spontánních činnostech úroveň dobrou, při řízených byla pozitiva a negativa přibližně v rovnováze, při sebeobslužných činnostech úroveň ještě vyhovující.

Celkově MŠ dosahuje ve vzdělávací činnosti dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dokumenty, které jsou stěžejní pro odborné a organizační řízení, jsou „Koncepce rozvoje školy“ a „Roční plán na šk. rok 1999/2000“. Koncepce je v platnosti od měsíce dubna 1997, tj.

od doby, kdy ředitelka procházela konkurzním řízením. Koncepce postihuje všechny pedagogické oblasti práce v MŠ a základní organizační. Po obsahové stránce je zpracována odborně, svědčí o dobré orientaci ředitelky v problematice předškolní výchovy.

Roční plán obsahuje převážně obecně formulované úkoly, které jsou buď trvale platné nebo již tradičně zařazované (např. spolupráce s knihovnou). Nemá jednotnou formu - mezi obecnými úkoly se bez návaznosti nejednou objeví konkrétní aktivita. Roční plán nevychází z analýzy pedagogického procesu předcházejícího období, je totožný s ročním plánem minulého šk. roku.

Koncepční záměry mají úroveň velmi dobrou, roční plán je ještě vyhovující.. Celkově má plánování úroveň dobrou.

Organizování

V MŠ je dlouhodobě stabilizovaný pedagogický kolektiv. Všechny pedagogické pracovnice mají trvalý pracovní poměr, celý úvazek a pedagogickou způsobilost. Zástupkyně ředitelky má řádné jmenování, se kterým byla prokazatelně seznámena. V době dlouhodobé absence ředitelky převzala všechny pravomoci a odpovědnosti mimo odborného řízení.

MŠ zajišťuje obědy pro MŠ ve Vysoké, která je již v okrese Hradec Králové. Vedoucí šk. jídelny (zaměstnavatelem je ŠÚ Pardubice) má 0, 5 úvazku jako pomocná kuchařka a je zaměstnancem ŠÚ Hradec Králové, který také poskytuje mzdové prostředky na toto pracovní zařazení. V době inspekce neměla tato pracovnice řádnou pracovní smlouvu jako pomocná kuchařka a ze strany ředitelky nebyl vyhotovený rozpis její pracovní doby, ze kterého by bylo zřejmé, ve které části dne je zaměstnancem ŠÚ Pardubice a kdy ŠÚ Hradec Králové.

Podle sdělení ředitelky se pedagogické porady konají přibližně 2 x ročně - zápisy prováděny nejsou a nebyly ani v minulém šk. roce. Obsah pedagogickým porad není předem plánovaný, přestože v koncepci školy je uvedeno, že „...náplň pedagogických a provozních porad bude upřesněna v ročním plánu“. Hodnocení, jak se daří plnit záměry koncepce, není prováděno. Dílčí hodnocení je u ročního plánu za šk. rok 1998/99, kdy je podle typu úkolu provedeno stručné konstatování pozitivní nebo mírně negativní. Podle sdělení ředitelky je veškerá analýza prováděna ústně.

Pracovnice MŠ mají možnost seznámit se s odborným tiskem, informacemi ze ŠÚ a OÚ, s potřebnými právními předpisy.

Vnitřní řád pro rodiče poskytuje rodičům potřebné informace a stanovuje jejich povinnosti vůči MŠ. Zpětně rodičům nedává žádná práva ohledně spolupráce - možnost námětů, připomínek. Text je v rozporu s tvrzeními v koncepci. Rodiče jsou průběžně seznamováni s výsledky prací dětí, s grafickými cviky a pracovními listy. O aktuálním průběhu pedagogického procesu jsou informováni pomocí obrazového materiálu bez bližšího textového vysvětlení.

Podle sdělení ředitelky je spolupráce s obcí na korektní úrovni, bezkonfliktní. Se ZŠ se společně zúčastňují některých kulturních akcí, učitelky jsou spolu v odborném kontaktu. Děti z MŠ mají možnost před nástupem do ZŠ se s novým prostředím seznámit. Významnější akce v rámci obce MŠ neprovádí.

Evidence dětí a personální dokumentace jsou vedeny přehledně a obsahují všechny potřebné údaje. Rozhodnutí o přijetí dětí vydává ředitelka se všemi právními náležitostmi. MŠ nemá vlastní účet, vede pouze pokladní knihu o hospodaření s pokladní hotovostí. Hospodářský majetek vede ředitelka v inventárních knihách. Zřizovatel jmenuje inventarizační komisi, ve které má i své zastoupení. O výsledcích inventarizace neměla ředitelka žádné vyjádření. V MŠ neproběhla žádná kontrola ze strany ŠÚ, OÚ, ze které by byl pořízen zápis.

Organizování má ještě vyhovující úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Pro pracovníky nejsou vypracována žádná kritéria, podle kterých by se řídilo přiznání osobního hodnocení nebo mimořádných odměn. V případě přidělení mimořádných odměn je vypracováno u každé pracovnice zdůvodnění. Zdali pracovnice byly s tímto hodnocením seznámeny není doložitelné. Motivace pracovníků podle ředitelky vychází ze vzájemné důvěry, průběžné spolupráce.

Motivace a vedení pracovníků má dobrou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Z kontrolní a hospitační činnosti nejsou za šk. rok 1998/99 a za stávající šk. rok žádné záznamy. Nejsou stanoveny cíle kontrolní činnosti, přestože v koncepci školy je uvedeno, že „...plán kontrolní a hospitační činnosti bude upřesněn v ročním plánu.“ Ředitelka sice získává dílčí poznatky v denním styku, ale podle výsledků vzdělávací činnosti jsou neúplné.

Kontrolní mechanismy mají ještě vyhovující úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Z inspekce ze dne 12. září 1996 vzešlo následující doporučení: „Na základě hospitační činnosti porovnat zásady pro vzdělávací činnost stanovené v Koncepci se skutečným průběhem výchovy a vzdělávání v MŠ“. Z výsledků stávající inspekce vyplývá, že tento stav přetrvává. Řízení je převážně zaměřeno na zajištění chodu organizace, pozitiva ve vzdělávací činnosti jsou výsledkem především odpovědného vztahu učitelek k pedagogické práci. Úroveň je ještě vyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční zpráva ze dne 12. září 1996 čj. 317-96
- Rozhodnutí o zařazení do sítě ze dne 9. června 1999
- Koncepce rozvoje školy z měsíce dubna 1997
- Roční plán MŠ pro šk. rok 1998/99 a 1999/2000
- Vnitřní řád pro rodiče
- Rozpis služeb učitelek
- Plány pedagogické práce I. třídy, třídní kniha I. třídy
- Evidence dětí, personální a hospodářská dokumentace
- Grafické cviky dětí

ZÁVĚR

Mateřská škola dosahuje dobré úrovně.

Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu jsou efektivně využívány.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektorka

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Marcela Toušovská

.....

V Pardubicích dne 19. května 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. května 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

Miroslava Tihlaříková

Miroslava Tihlaříková, v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-06	102 197/2000-1400
Zřizovatel	2000-06-06	102 198/2000-1400

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-06-06		Připomínky byly doručeny.